

Sygn. akt II Ca 915/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Grzesik (spr.)
Sędziowie:	SO Zbigniew Ciechanowicz SO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 grudnia 2016 roku

w S.

sprawy z wniosku **Powiatu (...)**

z udziałem **J. M., A. M., Z. W. i B. C.**

o złożenie do depozytu

na skutek apelacji uczestnika Z. W. od postanowienia Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 22 stycznia 2016 roku, sygn. akt I Ns 1413/15

oddala apelację.

Sygn. akt **II Ca 915/16**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 stycznia 2016r. Sąd Rejonowy w Gryfinie:

I. zezwolił wnioskodawcy Powiatowi (...) na złożenie do depozytu sądowego Sądu Rejonowego w Gryfinie kwoty 16.823,26 zł w wykonaniu zobowiązania polegającego na zapłacie wynagrodzenia za roboty budowlane na podstawie umowy o roboty budowlane nr 2/S/15 z dnia 29 maja 2015 r. zawartej pomiędzy Stowarzyszeniem (...) z Sercem” w T. a B. C.;

II. ustalił, że kwota wymieniona w pkt I niniejszego postanowienia ma być wypłacona w następujący sposób:

- wierzytelność w wysokości 11.536,23 zł może być podjęta na podstawie okazanych przez B. C. lub Z. W.:

a) ugody pomiędzy stronami, co do wypłaty wyżej wymienionej kwoty dla jednej ze stron

b) prawomocnego wyroku sądowego lub prawomocnej ugody sądowej, z których wynikać będzie, któremu z uczestników przysługuje sporna wierzytelność, kto jest wierzycielem w całości lub części tej wierzytelności,

- wierzytelność w wysokości 5.287,03 zł może być podjęta na podstawie okazanych przez B. C. lub J. M. i A. M.:

a) ugody pomiędzy stronami, co do wypłaty wyżej wymienionej kwoty dla jednej ze stron,

b) prawomocnego wyroku sądowego lub prawomocnej ugody sądowej, z których wynikać będzie, któremu z uczestników przysługuje sporna wierzytelność, kto jest wierzycielem w całości lub części tej wierzytelności

III. kosztami postępowania obciążył wnioskodawcę, uznając je za uiszczone w całości.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż wnioskodawca Powiat (...) wniósł o złożenie do depozytu sądowego Sądu Rejonowego w Gryfinie kwoty 16.823,26 zł w wykonaniu zobowiązania polegającego na zapłacie wynagrodzenia za roboty budowlane na podstawie umowy o roboty budowlane nr 2/S/15 z dnia 29 maja 2015 r. zawartej pomiędzy Stowarzyszeniem (...) z Sercem” w T. a B. C.. Umowa została zawarta w trybie przetargu nieograniczonego – zamówień publicznych. Na podstawie umowy cesji wierzytelności Powiat (...) wstąpił w prawa i obowiązki zamawiającego tj. Stowarzyszenia (...) z Sercem” w T.. Na podstawie zawartej umowy uczestniczka B. C. zobowiązała się w okresie od maja 2015 r. do dnia 30 sierpnia 2015 r. do wykonania robót budowlanych za wynagrodzeniem w łącznej wysokości 373.350,34 zł netto. Zapłata wynagrodzenia miała następować w transzach w zależności od etapu robót. Uczestniczka B. C. zawarła umowy o podwykonawstwo z J. M. i A. M. oraz Z. W..

Powiat (...) otrzymał fakturę od uczestniczki B. C. (generalnego wykonawcy) zobowiązującą do zapłaty ostatniej transzy w wyżej wskazanej umowie oraz polecenia przekazu części wynagrodzenia należnego uczestniczce na rzecz uczestników J. M. i A. M. oraz Z. W..

Powstał spór co do tego, kto jest wierzycielem świadczenia pieniężnego objętego niniejszym wnioskiem. Wierzytelność w wysokości 5.287,03 zł jest sporna pomiędzy B. C. a J. M. i A. M.. Kwota 11.536,23 zł jest sporna pomiędzy B. C. a Z. W.. Wnioskodawca Powiat (...) nie wie, kto jest wierzycielem w tej sytuacji i nie wie, komu wypłacić wynagrodzenie.

Sąd Rejonowy wskazał, iż wniosek jest zasadny.

Dalej podniósł, iż z powyżej przedstawionego stanu faktycznego jednoznacznie wynika, iż w sprawie powstał spór, co do tego kto jest wierzycielem kwoty objętej żądaniem wniosku w niniejszej sprawie. Zgodnie z treścią 467 pkt 3 k.c. dłużnik może złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego m.in., jeżeli powstał spór, kto jest wierzycielem. Zgodnie z art. 6931 k.p.c. w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. W związku z powyższym zakres kognicji sądu ograniczony jest do formalnej oceny twierdzeń wniosku.

W związku z powyższym Sąd I instancji, nie badając prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, uznał złożenie do depozytu świadczenia pieniężnego przez wnioskodawcę za prawnie uzasadnione i na podstawie art. 467 pkt 3 k.c. w zw. z art. 6931 k.p.c. postanowił jak na wstępie.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł uczestnik postępowania Z. W. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Zakład Usług (...). Skarżący podniósł, że decyzja firmy (...) obciążająca go kosztami przekroczenia terminu wykonania robót i kosztami błędnie wykonanych robót jest niesłuszna.

Skarżący podniósł, że podpisał umowę na wykonanie ogrodzenia - płotu tylko za faktycznie wykonaną pracę tzw. robocizną wg przedstawionej dokumentacji. Prace rozpoczął pod nadzorem przedstawiciela zamawiającego, kierownika budowy J. L.. Po wykonaniu pierwszego odcinka, od jeziora do bramy głównej i zgłoszeniu Inspektorowi Nadzoru do odbioru owego odcinka okazało się, że dokumentacja nie przewiduje muru fundamentowego. Zamawiający zmienił mi warunki umowy poszerzając zakres o roboty dodatkowe, na co przedstawiłem kosztorysy przewidujące wykonanie ww fundamentu, które zostały zaakceptowane przez zamawiającego 20.08.2015.

Dalej podnosił, iż w trakcie wykonywanych robót występowały nader często braki w dostawach materiałów niezbędnych do wykonywanych prac, o czym informował pisemnie Starostwo i firmę (...). Rozszerzenie i zmiana umowy zasadniczej oraz ciągły bałagan w dostawie materiałów budowlanych wraz z brakiem przedstawiania aktualnych dokumentacji przez firmę (...) spowodowały znaczące opóźnienie prac będących przedmiotem umowy. W międzyczasie wykonując za firmę (...) oporowy mur żelbetowy w S., na zlecenie Zarządu (...) ul. (...), skarżący otrzymał negatywną opinię o owej firmie budowlanej jako wykonawcy robót. Ponadto betoniarnia w C. wstrzymała dostawę betonu na budowę płotu (...) w T. z powodu kilkudziesięciotysięcznego zadłużenia firmy (...) wobec tejże betoniarni i skierowanie sprawy do sądu. W związku z wyżej przedstawionymi faktami, głównie opóźnieniami firmy (...) w dostawach materiałów budowlanych, wykonanie prac w terminie, a nawet samo określenie daty zakończenia prac, było zwyczajnie niemożliwe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Przedmiotem niniejszego postępowania było złożenie świadczenia pieniężnego do depozytu sądowego. Kwestię prawnego uzasadnienia wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego regulują przepisy prawa materialnego.

Według art. 467 k.c., poza wypadkami przewidzianymi w innych przepisach dłużnik może złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego: 1) jeżeli wskutek okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności, nie wie, kto jest wierzycielem, albo nie zna miejsca zamieszkania lub siedziby wierzyciela; 2) jeżeli wierzyciel nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych ani przedstawiciela uprawnionego do przyjęcia świadczenia; 3) jeżeli powstał spór, kto jest wierzycielem; 4) jeżeli z powodu innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione.

Przedmiotowa sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu nieprocesowym. Sprawy o złożenie do depozytu zostały szczegółowo uregulowane w art. 692 i nast. k.p.c. Zgodnie z art. 693 k.p.c. we wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego należy: 1) określić zobowiązanie, przy wykonaniu którego składa się przedmiot; 2) przytoczyć okoliczności uzasadniające złożenie; 3) dokładnie oznaczyć przedmiot, który ma być złożony; 4) wskazać osobę, której przedmiot ma być wydany, oraz warunki, pod którymi wydanie ma nastąpić. Należy też pamiętać, że wniosek o wszczęcie postępowania powinien czynić zadość przepisom o pozwie (art. 187 w zw. z art. 126 k.p.c.) z tą zmianą, że zamiast pozwanego należy wymienić zainteresowanych w sprawie (art. 511 § 1 k.p.c.).

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca Powiat (...) wpłacił do depozytu sądowego sumę 16.823, 26 zł, na którą składała się kwota 11.536, 23 zł, którą wierzyciel zabezpieczył dla wierzyciela ze stosunku pomiędzy B. C. z Z. W. opartego na umowie o roboty budowlane zawartej pomiędzy tymi dwoma podmiotami. Z kolei pozostała część kwoty tj. 5.287, 03 zł została zdeponowana na poczet wierzytelności przysługującej wierzycielowi ze stosunku wynikającego z umowy o roboty budowlane zawartej pomiędzy generalnym wykonawcą a podwykonawcą J. M. A. M..

Z wniosku Powiatu (...) wynika nadto, że w zakresie kwoty 11.536, 23 zł generalny wykonawca pomniejszył o wskazaną kwotę wynagrodzenie należne podwykonawcy z uwagi na naliczenie kar umownych. Podwykonawca Z. W. kwestionuje okoliczności podniesione przez generalnego wykonawcę związane z naliczeniem powyższych kar umownych. B. C. odmówiła zapłaty podwykonawcy kwoty 11.536, 23 zł. Z kolei przedłożone przez strony dokumenty nie pozwalają na obecnym etapie postępowania na zweryfikowanie, czy kary umowne zostały naliczone zasadnie, czy też nie. Powyższe okoliczności wskazują, że spór pomiędzy generalnym wykonawcą B. C., a podwykonawcą Z. W. ma charakter niewątpliwy. Nie jest rolą Sądu w postępowaniu o złożenie przedmiotu do depozytu sądowego rozstrzygnięcie o tym, komu zabezpieczona kwota się należy. Sąd jedynie zabezpiecza kwotę, którą zobowiązany do spełnienia świadczenia chce uiścić, lecz na skutek braku rozeznania odnośnie osoby wierzyciela wstrzymuje się z zapłatą.

Zgodnie z art. 693¹ k.p.c. w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. Z powyższego wynika, że postępowanie o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu jest sformalizowane. Sąd w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, jak zasadnie wskazuje się w literaturze, nie zajmuje się rozstrzygnięciem kwestii, czy złożenie do depozytu sądowego było pod względem materialnoprawnym uzasadnione i czy wywołało skutki wynikające z przepisów prawa materialnego (zob. K. Markiewicz, Postępowanie, s. 282). Sąd bowiem dokonuje oceny złożonego wniosku pod względem formalno-technicznym oraz w celu ustalenia czy złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu jest dopuszczalne (zob. uchw. SN z 19.5.1951 r., C 27/51, NP 1951, Nr 9, s. 61; komentarz do art. 693¹ KPC red. Marszałkowska-Krześ 2016, wyd. 16/I. Gil, Legalis).

N. od argumentów podniesionych w apelacji powyższe warunki zostały spełnione. Złożenie kwoty pieniężnej na zabezpieczenie wierzytelności, co do których strony uprawnione są w sporze jest dopuszczalne. Apelujący podniósł szereg okoliczności wskazujących na to, że wykonał ciężące na nim obowiązki wynikające z umowy podwykonawczej o roboty budowlane z dochowaniem staranności, a zwłoka z zakończeniem pracy była spowodowana przyczynami zależnymi od podwykonawcy. Jednakże jak wyżej wskazano nie jest rolą Sądu w niniejszej sprawie określenie czy kary umowne wobec Z. W. zostały naliczone zasadnie, albowiem zmierzałoby to do merytorycznego rozstrzygnięcia sporu pomiędzy tymi podmiotami.

Zakreślone przez Sąd Rejonowy warunki wypłaty kwoty z depozytu w sposób odpowiedni zabezpieczają prawa zarówno podwykonawcy, jak i generalnego wykonawcy do otrzymania złożonej w depozycie kwoty – już po rozstrzygnięcia sporu pomiędzy nimi, co do ostatecznego rozliczenia umowy o roboty budowlane.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. apelację należało oddalić.

SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Małgorzata Grzesik SSO Sławomir Krajewski